

TRIBOLÓGIA

SKRUTKOVÝCH SPOJOV

JOZEF DOMINIK

TRIBOLÓGIA

SKRUTKOVÝCH SPOJOV

- » pre použitie vo všetkých oblastiach konštrukcie strojov, zariadení a dopravných prostriedkov
- » pre vysoké školy a univerzity strojárskoho a stavebného zamerania, pre stredné priemyselné školy strojárské a stavebné
- » pre študentov doktorandského štúdia na technických univerzitách
- » pre oddelenia technickej prípravy výroby strojárskych firiem
- » pre servis u údržbu strojárskych firiem, valcovní plechov a rúr, železničných prevádzok, transportných zariadení, obrábacích strojov a pod.
- » pre oddelenia inžinieringu obchodníkov so spojovacím materiálom
- » pre redakcie relevantných odborných časopisov a iných periodík

Jozef Dominik

Vydavateľ:
Dr. Press, s.r.o.
Farská 3, 010 01 Žilina
Názov: Tribológia skrutkových spojov
Autor: Ing. Jozef Dominik Csc.

Ilustrácie, fotografie: Ing. Jozef Dominik, CSc.
Väzba: lepena
Grafické spracovanie: Vladimír Mihalik Werner
ISBN 978-80-971501-0-5
Rok vydania: 2014

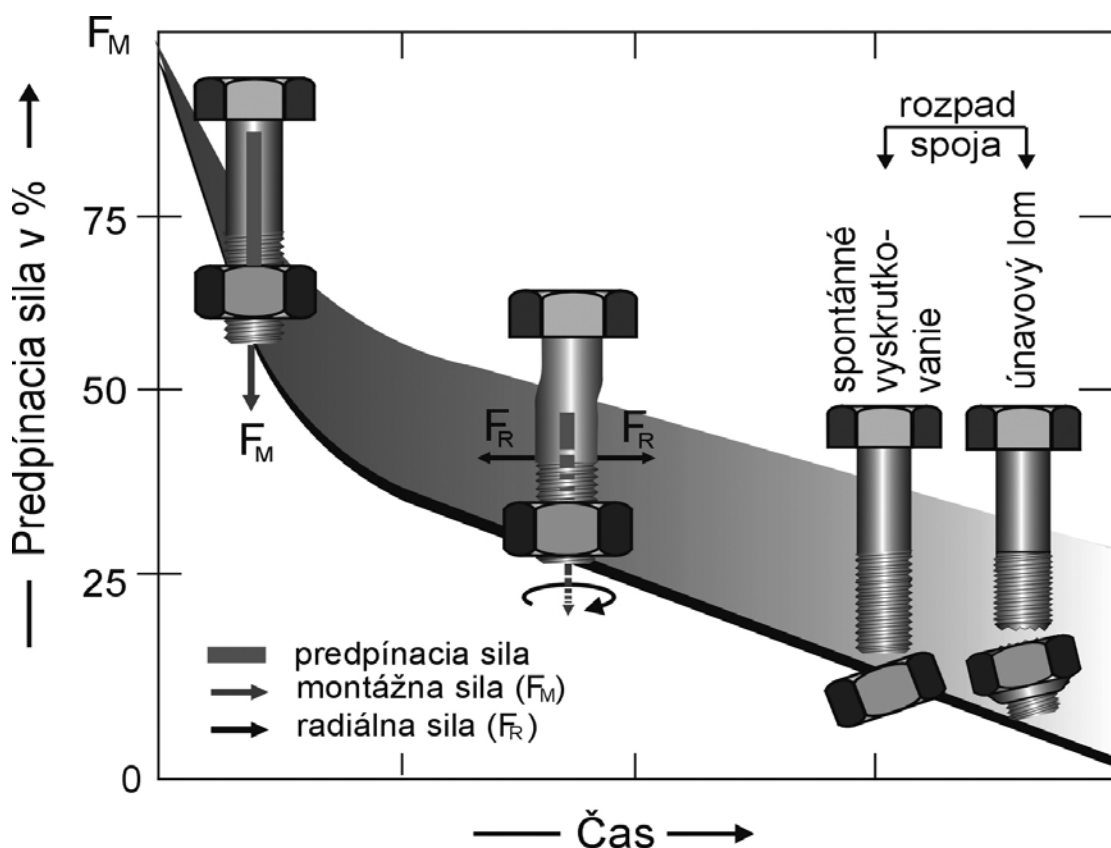
Obsah

Autor	5	3.3 Nerezové ocele	65
Príhovor autora	7	4. Mechanické vlastnosti	
1. Úvod	11	oceľových skrutiek a matíc	73
2. Analýza namáhania	16	4.1 Pevnostné charakteristiky	72
2.1 Statické zaťaženie	23	4.2 Ďalšie mechanické vlastnosti	73
2.2 Dynamické namáhanie	32	5. Z histórie a prognóza vývoja	77
2.2.1 Únava materiálu	33	6. Na záver	80
2.2.2 Spontánne vyskrutkovanie	36	Zoznam použitých symbolov	81
2.2.3 Istenie skrutkových spojov	39	Zoznam obrázkov	82
3. Korózia	52	Zoznam tabuliek	84
3.1 Teoretické základy		Literatúra	85
korózneho procesu	52	Zoznam príloh	86
3.2 Ochranné povlaky	60	Slovník odborných výrazov	101

2.2 Dynamické namáhanie

Viac ako 90% všetkých lomov a katastrofických poškodení súčiastok i celých konštrukcií v praxi vyvoláva únava materiálu ako dôsledok dlhodobého premenného dynamického zaťažovania. Špe-

cifikom skrutkových spojov je skutočnosť, že sprievodným javom striedavého namáhania je pokles predpätia (obr. 36), ktorý môže spôsobiť aj spontánne vyskrutkovanie matice.

Obr. 36 Účinok dynamických síl na skrutkový spoj

Slovník odborných výrazov

SLOVENČINA	RUŠTINA	FRANCÚZŠTINA	NEMČINA	ANGLIČTINA
americký závit	американская резьба	filature m américainain	amerikanisches Gewinde	american thread
anaerobné lepidlo	анаэробный клей	adhésif m anaérobien	Anaerob-Klebstoff	anaerobic adhesive
anóda	анод	anode f	Anode e	anode
aretačný (nastavovací) krúžok	установочный буртик	bague f de calage	Stelling r	collar, fixing collar
asymetrický	асимметричный	asymétrique	Asymmetrisch	asymmetrical
austenit	аустенит	austénite m	Austenit	austenite
austenitická oceľ	аустенитная сталь	acier m austénitique	austenitischer Stahl	austenitic steel
axiálny	осевой	axial, -e	axial	axial
axiálny, osový	аксиальный	axial, -e	axial	axial
bez vibrácií	невибрирующий	non-vibrationnel, -le	vibrationsfrei	vibration - free
bezvrtiskové opracovanie	технология обработки без резания	façonnage m	spanlose Fertigung	non - cutting manufacturing
bezzávitový	безрезьбовой	sans filetage m	gewindelos	threadless
bimetalická korózia	биметаллическая коррозия	corrosion f bimétallique	bimetalische Korrosion	bimetallic corrosion
bok závitú	боковая поверхность резьбы	flanc m de filet	Gewindeflanke e	flank of thread
brázdenie	накатывание канавки	moletage m	Furchen s	grooving
bronz	бронза	bronze m	Bronze e	bronze
brúňovanie	воронение, чернение (стали)	brunissage m	Brünieren s	burnishing, blacking
brúsenie	шлифование	meulage m	Schleifen s	sliding, grinding, polish
cementačná oceľ	цементированная сталь	acier m de cémentation	Einsatzstahl r	case-hardening steel
cementovanie	цементирование	cémentation f	Einsatzhärtens	case - hardening
chemická väzba	химическая связь	valence f chimique	chemische Verbindung	chemical bond
chrbát závitú	вершина профиля резьбы	sommet m de filet	Gewindespitze e	crest
chróm	хром	chrome m	Chrom s	chromium
chromovanie	хромирование	chromatisation f	Chromatieren s	chromium
chromovanie	хромирование	chromage m	Verchromen s	chromium plating (coating)
chromovanie	хромировать	chromage m	Verchromen s	chromium-plating
čiasťoné oduhlíčenie	частичное обезуглероживание	décarburation f partielle	Abkohlung e	partly decarburization
černenie	воронение	noircissement m	Schwärzen s	blackening
deformácia	деформация	déformation f	Dehnung e	deformation (distraction)
deformácia po kalení	закалочная деформация	déformation f de trempe	Härteverzug r	deformation due to hardening
deformačná práca	работа деформации	travail m de déformation	Formänderungsarbeit e	deformation work
deliaca rovina	цель в месте реза	plan m de séparation	Trennfluge e	partition line